

Innspill fra "salen"

- tanker under Utdanningskonferansen om samhandling 21. september 2010 i Bergen

Jeg hadde tenkt å be om ordet under paneldebatten - da det ble satt strek, og ønsker derfor å komme med noen innspill nå i ettertid - på denne måten.

Jeg er for tiden leder for en stor poliklinikk i Helse Bergen og har mange flotte medarbeidere i min stab. Som Stener Kvinnsland innledet med -tenker jeg mye på; hva skal til for å sørge for at vi har kompetente medarbeidere på plass til enhver tid for å sikre gode helsetjenester for våre pasienter og deres pårørende - nå og i fremtiden?

Først litt om min bakgrunn:

Utdanning:

Sykepleier 1986, Haukeland Helsefaghøgskole

Sykepleievitenskap UiB - grunnfag, mellomfag, hovedfag - Cand San 2005

Praktisk pedagogikk helsefag UiB

Videreutdanning i Kunnskapsbasert praksis - 15 stp

Praksis:

Sykepleier på sykehuset i 12 år - Kreftavdelingen - sengepost (3-delt turnus og natt) og poliklinikk,

Lærer/lektor i sykepleierutdanningen HiB veiledning/undervisning for sykepleierstudenter i grunnutdanning - teori og praksis i sykehus (mange ulike avdelinger)

- fulgt en klasse med 58 studenter gjennom 3 år i all teori og alle praksisfelt

- koordinator for 2. studieår (spesialisthelsetjeneste) i grunnutdanning i sykepleie

Sykepleiefaglig ansvarlig (i stab) i 2 år (2005-2007) i Kreftavdelingen HUS- satt da også i ledergruppen.

Seksjonsleder (nivå 3-leder) Kreft Poliklinikk fom mars 2009

Bekymring:

Med krav om effektivitet og god drift er jeg bekymret for hvordan vi skal klare å utdanne, rekruttere, beholde og videreutvikle "ungdommen som kommer inn i våre "hus" - både på utdanningsinstitusjonene og i helsetjenesten (spesialist- og kommune-).

Dette skriver jeg som fagperson på privat grunnlag - ikke i kraft av min nåværende stilling.

Hvordan kan vi få dette til ?

Hvordan skape en trygg læringsarena for studenter og nyansatte og sørge for kunnskapsutvikling for medarbeiderne i helsetjenesten - både for helsefagene og medisinerne?

Hvordan tenker utdanningene at en skal klare dette?

Hvordan tenker politikere og ledere på alle nivå i spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten (sykehjem, pleie- og omsorgstjenesten) å klare dette?

Hvordan skal vi fornye og videreutvikle dagens arbeidskraft?

Hva skal til for at god læring skal skje?

- i den daglige drift der vi skal drive kunnskaps- og forskningsbasertbasert og kostnadseffektivt?

Hvilke rammebetingelser gis ledere og medarbeidere for å kunne klare dette i alle deler av helsetjenesten med dagens drift:

- tid til faglig fornying
- penger til kurs og faglig påfyll
- pedagogisk kompetanse til opplæring
- sykehuset og kommune som "klasserom" - (i praksisfeltet)
- ser vi en synkende kvalitet?
- hvor er læringsarenaene/møteplassene der kompetanseoverføring og opplæring kan skje?
 - previsitt forsvunnet (overleger, assistentleger, erfarne og nye sykepleiere)
 - stille rapport (hvor er pleiefellesskapet?)- overføring av kunnskap?
- hvem skal pleie de syke ?
- hvem skal drive med helsefaglig og medisinsk forskning
- kunnskapsbasert praksis
- erfaringsbasert kunnskap
- utvikling av faget
- tverrprofesjonelt samarbeid
- hvordan kan dagens unge bli trygge i eget fag?

Trygghet er en forutsetning for læring

- de rette folkene på plass i helsetjenesten
- hva er dagens problembilde - hvor er grenseflatene

Ledere og lærere må sørge for at undervisning, prosedyrer, retningslinjer for tjenestene er KB og forskningsbasert. Dagens ungdom som kommer inn må kunne gå ut fra at dette er på plass - at dette er en selvfølge. De vil lære profesjonen - de vil utøve faget - det er derfor de søker seg inn - de har omsorgen med seg. Jeg tror de må først lære faget- håndverket for å kunne stille seg på utsiden og betrakte faget.

- hvordan kan de lære faget?
 - hvem er "rollemodellene"
 - hvem skal de reflekter sammen med?
 - når skal de reflektere sammen med de erfarne/kyndige
 - hvor skal de reflektere - dele tanker, holdninger, ferdigheter, kunnskaper
 - har vi rom i "herberget"?
- læringsarena der de erfarne deler med de nye

Hva skal prioriteres i grunnutdanning?

- hva er basiskunnskapen (når er man på "innsiden" - når bør en være på "utsiden")?

hvilken progresjon, hvilken rekkefølge har tema og fagområder de møter i utdanningen (teori og praksis)

- hva er fokus
- hvordan tenkes gnisten !?
- hvor stolte er vi av eget fag - hvordan formidles dette?
- vektlegger vi alt som er "galt"
- hvordan belønnes yrkene våre
- hvordan tar vi vare på de erfarne kyndige slik at de får blomstre i eget fag på egen arena nær pasient og pårørende med ansvar for opplæring av de nye
- hva er intensjonene

-hvorfors er vi her

**kunne sitt fag
arbeide på lag
til beste for pasient og pårørende**

om poenget er læring må en:

- være nær reele situasjoner i praksis
- dele bilde med hverandre
- få opplæring på arbeidsplassen

Hvordan tenker politikere og ledere på alle nivå at dette skal skje i helsetjenesten?

- i sykehuset?
 - i kommunene?
 - hvordan skal de som veileder få rett kompetanse til å kunne gjøre dette
 - hvor skal dette skje? (på skyllerommet)?
 - når skal dette skje? - tid avsatt? - den andre må få slippe til - dette krever tid og oppmerksomhet fra den som veileder
 - antall studenter inn i praksis vil øke i årene fremover - krever kompetent personell og møteplasser/læringsarena for å ivareta veiledning av flott ungdom
 - kan vi få dette til samtidig som vi skal drive kostnadseffektivt uten tilføring av ressurser?
- taksonomi- progresjon- læring- handling- tilbakemelding- neste trinn.....
-fra novise til ekspert

Først må de unge bli trygge i faget som sykepleier, lege, fysioterapeut..... så kan de "stille seg på utsiden" å betrakte

- de nye trenger "oppskrifter" nøyaktige prosedyrer - så kan de stille seg kritisk til dette
- de må gå ut fra at "det som presenteres" er kunnskaps- og forskningsbasert.

Å møte den syke krever nærhet og tilstedeværelse - å møte lidelse gjør inntrykk på ungdom - dette må også håndteres på en klok måte.

- nå møter vi i helsetjenesten de sykeste syke - dette krever kloke erfarne kyndige fagfolk som skal gi omsorg, pleie og behandling til den syke, men også kunne se "den som skal lære faget".

Har vi nok IKT-utstyr ? - tilganger - nok "maskiner - pc-stuer"?

Jeg ønsker meg en stor debatt om;

- Hvordan vi skal få dette til?
- Hvor skal møteplassene/læringsarenaene for kunnskapsutveksling og - oppbygging være?

Jeg har ikke svarene (dessverre)

Men vi må vel innse at dette krever ressurser - både tidsmessig, menneskelig- og kostnadmessig
- **for å sikre god kvalitet i alle ledd fra utdanning til arbeidsliv - i et flott yrke
der ungdom vil gå inn og vil være i fremtiden!**

Mvh

Tone Bruland Neteland - Tone-b-neteland@hotmail.com